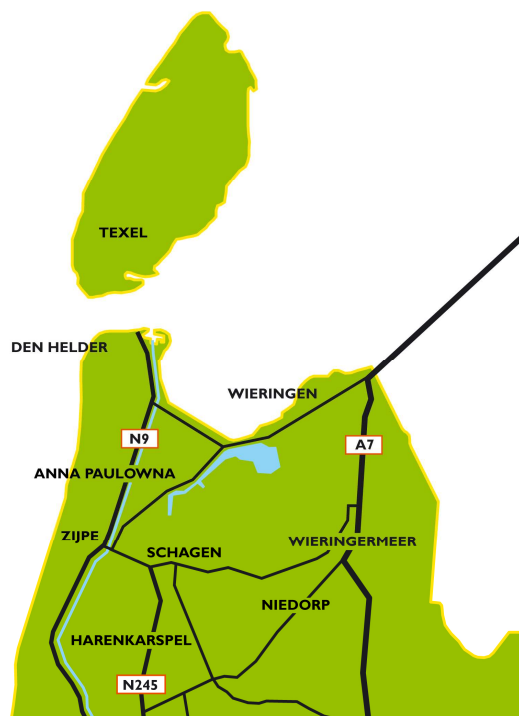




Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland

Huiselijk geweld komt meer naar buiten

Derde voortgangsrapportage 1 januari t/m 31 december 2006



HUISELIJK GEWELD, KOM ERMEE NAAR BUITEN

BEL: 0900 234 55 66 (€ 0,10 PER MINUUT) MAIL: INFO@HUISELIJKGEWELDKOPVANNOORDHOLLAND.NL
SURF: WWW.HUISELIJKGEWELDKOPVANNOORDHOLLAND.NL

In het kader van de Tijdelijke stimuleringsregeling advies- en steunpunten huiselijk geweld van VWS 2004 t/m 2007

Maart 2007

Samenstelling:

Mw. M. de Kinderen (PROK Projectmanagement) – projectleider Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland

In samenwerking met de regiegroep:

Mw. I. Herders (Stichting voor Welzijnszorg en Maatschappelijk Dienstverlening Kop van Noord-Holland), Mw. H. Oskam (gemeente Den Helder), Mw. Leonie (Stichting Blijf van m'n Lijf Den Helder), Mw. H. Veenendaal (GGD Kop van Noord-Holland), Mw. G. Beemster (Bureau jeugdzorg Noord-Holland-Noord/AMK) en Hr. P. van Veen (Politie Noord-Holland-Noord).

Inhoudsopgave

1. In vogelvlucht
2. Activiteiten
 - 2.1 Frontoffice
 - Steunpunt Huiselijk Geweld
 - Andere toegangen huiselijk geweld
 - Informatie via de website
 - Bereik frontoffice en toegangen
 - 2.2 Backoffice
 - Ambulant team
 - Reguliere hulp
 - Eigen Kracht
 - 2.3. Voorlichting en deskundigheidsbevordering
 - Voorlichting ouderenmishandeling
 - Voorlichting meldcode kindermishandeling
 - Training Eigen Kracht conferenties
 - Nascholing huisartsen
 - 2.4 Publiciteit en pr
 - 2.5 Convenanten en instellingsprotocollen
 - 2.6 Registratie en monitoren
3. Afstemming binnen de regio Kop van Noord-Holland
 - 3.1 Regiegroep Huiselijk Geweld
 - 3.2 Platform hulpverlening huiselijk geweld
 - 3.3 Platform voorlichting en deskundigheidsbevordering
 - 3.4 Kringbijeenkomsten van regiogemeenten
4. Afstemming Noord-Holland-Noord, provinciaal en landelijk
 - 4.1 Stuurgroep Huiselijk Geweld Noord-Holland-Noord
 - 4.2 Projectleidersoverleg huiselijk geweld (Primo)
 - 4.3 Landelijk overleg huiselijk geweld en ouderenmishandeling (TransAct/NIZW)
5. Doelstellingen Steunpunt 2006 t/m 2008
 - 5.1 Uitvoerend niveau
 - 5.2 Beleidsniveau
6. Financiële verantwoording 2006

Bijlage 1: Toelichting op de cijfers en omschrijvingen in de registratie

Bijlage 2: Publiciteit in regionale bladen

Bijlage 3: Samenstelling van de overleggen binnen Steunpunt

1. In vogelvlucht

In 2004 is door VWS de tijdelijke stimuleringsregeling Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld ingesteld. De gemeente Den Helder heeft als centrumgemeente voor de vrouwenopvang in de regio Kop van Noord-Holland van deze regeling gebruik gemaakt om een Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland (verder te noemen Steunpunt) op te zetten. In 2005 hebben de voorbereidingen plaats gevonden om te komen tot een Steunpunt.

Hieronder de belangrijkste bevindingen uit 2006:

- Op donderdag 2 februari 2005 opende Burgemeester Faber van Den Helder in schouwburg de Kampanje het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland. Zij deed dit door het lanceren van de website en het openstellen van de telefoon- en emaillijn. Hierbij waren ruim 80 aanwezig, waaronder vertegenwoordigers van alle betrokken organisaties, gemeenten en media.
- Bij het frontoffice van het Steunpunt (SOS THD Noordwest) kwamen 87 informatie- en hulpvragen binnen. Hiervan kwamen er 58 per telefoon binnen en 29 per e-mail.
- De webstatistieken geven aan dat er in 2006 1.642 bezoekers de website www.huiselijkgeweldkopvan noordholland.nl hebben bezocht. Deze bezoekers hebben met elkaar bijna 3000 pagina's van de website bekeken. Het lijkt erop dat deze digitale voorziening een welkome aanvulling is op de telefonische toegang.
- De inwoners van de regio weten nog maar mondjesmaat de weg te vinden naar de toegangen voor huiselijk geweld. Continue publiciteit blijft onverminderd van belang.
- Het frontoffice heeft vijf keer gebruik gemaakt van het ambulante team. In 2007 is aan een betere aansluiting van frontoffice en ambulante team een aandachtspunt. Dit is ook van belang om de samenwerking met de politie te verstevigen waar het gaat om het pro actief aanpakken van incidenten huiselijk geweld.
- Bij de backoffice instellingen is een gestage toename van het aantal 'cliënten' te zien, waarbij sprake is van huiselijk geweld.
- Ruim een derde van het geschatte aantal gevallen van kindermishandeling in de Kop van NH wordt gemeld bij het AMK en politie. Opvallend is dat met name de hulpverlenende instellingen voor jeugdzorg, BJZ/jhv, Parlan, Triversum maar ook Corbis/jgz geen cijfers kunnen leveren over het aantal kinderen dat zij in de hulpverlening hebben met als hulpvraag kindermishandeling.
- Slechts een achtste van het geschatte aantal gevallen van relationeel geweld in de Kop van Noord-Holland wordt gemeld bij politie of komt terecht in de hulpverlening. Ook bij de volwassenenzorg is de registratie beperkt hoewel hier de hulpvraag benoemd als huiselijk geweld meer terug komt.
- Ouderenmishandeling wordt nog nauwelijks herkend en geregistreerd. Het taboe hierop is nog steeds groot.
- Bij relationeel geweld valt in de cijfers van de politie het grote aantal geweld incidenten gericht op de partner en ex partner (zijnde de vrouw) voor. Maar ook het omgekeerde, geweld gericht op partner en ex partner (zijnde man) komt relatief veel

voor. Opvallend zijn de hoge cijfers van geweld gericht op overige familieleden en ouders (dus het omgekeerde van kindermishandeling).

- Er kan nog weinig gezegd worden over signalering van huiselijk geweld op gemeentelijk niveau omdat slechts een beperkt aantal instellingen de gegevens van het aantal 'cliënten' waarbij sprake is van huiselijk geweld en de gegevens per gemeente kunnen aangeven.
- De registratie van instellingen inzake huiselijk geweld baart zorgen en er in 2007 gewerkt worden aan de verbetering ervan.
- Het project 'Eigen Kracht - Oplossen huiselijk geweld door zelf aanzet te zijn' is gehonoreerd met een subsidie van de provincie en eind 2006 van start gegaan.
- De voorlichting over ouderenmishandeling is in 2006 van de grond gekomen. Er zijn acht voorlichtingen aan 80 personen gegeven.
- De voorbereidingen zijn getroffen om de meldcode kindermishandeling in buurtnetwerken en kinderopvang te implementeren.
- De nieuwsbrief verscheen drie maal. Het aantal abonnees is in 2006 gegroeid van 250 naar 402. Er zijn 8.500 flyers en 800 posters verspreid. Van de flyer over ouderenmishandeling zijn er 2.000 verspreid en van de poster 800.
- De regionale media hebben diverse malen aandacht besteed aan het Steunpunt en huiselijk geweld.
- Met diverse instellingen binnen de Kop van Noord-Holland zijn convenanten gesloten. In 2007 wordt hiermee doorgegaan in samenhang met het maken van instellingsprotocollen.
- De regiogemeenten hebben gewerkt aan afstemming en eigen beleid op het themagebied huiselijk geweld in aansluiting op het feit dat huiselijk geweld is opgenomen in een prestatieveld van de Wmo.
- De negen regiogemeenten maken met elkaar financieel de voorlichting en deskundigheidsbevordering mogelijk op het gebied van ouderenmishandeling en implementatie van de meldcode kindermishandeling.
- Het Steunpunt werkt mee aan de afstemming op bovenregionaal niveau in Noord-Holland- Noord, op provinciaal en op landelijk niveau.

De instellingen zijn in 2006 'Samen de slag gegaan' om huiselijk geweld in de Kop van Noord-Holland aan te pakken. De eerste resultaten zijn bemoedigend. Huiselijk geweld komt meer naar buiten. In 2007 zal de evaluatie van het Steunpunt en de Tijdelijke stimuleringsregeling van VWS aan Steunpunten plaatsvinden. Het is ook duidelijk wat ons de komende jaren te doen staat, want slechts het topje van de ijsberg krijgt de hulp die nodig is. We blijven aan slag.

2. Activiteiten Steunpunt

2.1. Frontoffice

- **Steunpunt Huiselijk Geweld**

Het aantal informatie- en hulpvragen dat bij het frontoffice (SOS THD Noordwest) is binnenkomen bedroeg in totaal 87. Hiervan kwamen er 58 per telefoon binnen en 29 per e-mail. In april en juni ontving het Steunpunt de meeste vragen. Opvallend is het relevante aantal vragen dat per e-mail werd gesteld.

Registratie frontoffice Steunpunt
Tabel 1: Aantal binnengekomen vragen per telefoon en e-mail bij Steunpunt 2006

Maand	Per telefoon	Per email	Totaal
Januari	5	-	5
Februari	9	-	9
Maart	2	4	6
April	7	3	10
Mei	4	3	7
Juni	9	2	11
Juli	4	1	5
Augustus	4	4	8
September	7	1	8
Oktober	2	4	6
November	2	4	6
December	3	3	6
Totaal	58	29	87

Bij de KPN zijn echter 189 oproepen geregistreerd waarvan er 173 tot een contact leidden. Het frontoffice heeft als verklaring voor het verschil tussen de KPN contacten en de daadwerkelijke contacten de 'silent calls' (mensen bellen en kijken waarmee wordt opgenomen en leggen neer). In 2007 zal samen met het frontoffice verder worden nagegaan waardoor dit verschil kan worden verklaard.

De meeste vragenstellers bellen eenmaal (56,3%), 8% zoekt meerdere malen contact en van 35,6% is het niet bekend.

Registratie frontoffice Steunpunt
Tabel 2: Geslacht van de informatievrager 2006

Geslacht / beroepshalve	Aantal	Percentage
Man	12	13,8
Vrouw	41	47,1
Beroepshalve	8	9,2
Onbekend	26	29,9
Totaal	87	100%

Waar van de 87 vragen het geslacht is geregistreerd blijkt bijna de helft gesteld te zijn door een vrouw (47%) en 13,8% door een man. Een kleine groep van 9,2% belt beroepshalve.

Registratie frontoffice Steunpunt
Tabel 3: Leeftijd hulpvrager 2006

Indeling leeftijd	Aantal	Percentage
Tot 30 jaar	8	9,2
30 – 60 jaar	36	41,4
60 jaar en ouder	5	5,7
Onbekend	38	43,7
Totaal	87	100%

De grootste groep informatievrager is tussen de 30 – 60 jaar (41,4%). Een klein deel (5,7%) is boven de 60 jaar. Over een jaar kunnen we meer zeggen of de voorlichting over ouderen mishandeling van invloed is op het aantal vragen van en/of over ouderen .

Registratie frontoffice Steunpunt
Tabel 4: Hulpvrager is slachtoffer, dader, omstander, anderszins 2006

Informatievrager is:	Aantal	Percentage
Slachtoffer	14	16,1
Dader	2	2,3
Omstander	13	14,9
Beroepshalve betrokken	12	13,8
Onbekend	46	52,9
Totaal	87	100%

Bij meer dan de helft van de informatievragen is niet geregistreerd of de vragensteller contact zoekt als slachtoffer, dader, omstander of beroepshalve. Uit de gegevens waarbij het wel bekend is, blijkt dat het contact vanuit alle posities komt.

Registratie frontoffice Steunpunt
Tabel 5: Aanleiding om contact op te nemen 2006

Aanleiding	Aantal
Eenzaamheid	1
Relatieproblemen	12
Seksualiteit	1
Geweld/agressie	21
Informatievraag	53
Gezondheid	2
Cultuurverschillen	2
Anders	7

Bij de start van het Steunpunt waren er relatief veel vragen om informatie en voorlichting over het Steunpunt. Met name het aantal verzoeken om voorlichtingsmaterialen was bemoedigend.

Daarnaast bellen mensen vooral naar aanleiding van relatieproblemen en geweld/agressie of omdat ze op zoek zijn naar mogelijkheden om iets te doen aan wat ze om zich heen zien. De onderwerpen waarover men vragen heeft sluiten aan bij vragen die rondom huiselijk geweld leven.

Enkele voorbeelden

Ik zou graag willen weten wat ik aan een groot probleem in huis kan doen. Mijn broer van 19 jaar bedreigt mij regelmatig als ik niet doe wat hij zegt. Meestal komt hij alleen voor me staan en dreigt hij me te slaan, maar hij heeft ook momenten dat hij letterlijk mijn keel dichtknijpt. Ik ben bang om aangifte te doen of om hulp te zoeken. Mijn ouders zeggen er bijna niks van en laten het erbij maar hij wordt steeds erger. Ik zou graag willen weten wat ik kan doen want hij valt ook soms uit tegen mijn ouders en bedreigt hen. Op dit moment lijdt de hele familie eronder en ik zelf het meest.

Ik heb nu een paar jaar een nieuwe relatie. Inmiddels hebben we een kindje van 3 maanden. Zelf heb ik ook een dochter van 5 uit een vorige relatie die ook erg uit de hand is gelopen. Bij deze man dacht ik het fijn te hebben maar zo nu en dan dreigt hij tijdens een ruzie, ook waar de kinderen bij zijn. Ik verweer mij omdat ik niet over mij heen wil laten lopen, maar dan knalt hij me recht in m'n gezicht of knalt me op de vloer en geeft me trappen na.

Volgens hem moet ik m'n bek houden en niet zo zuigen, terwijl ik alleen probeer uit te leggen hoe het gegaan is. Vandaag dreigde hij me weer in elkaar te slaan en ik was te bang om er op in te gaan, zat te trillen als een riet en mijn dochtertje zat erbij. Ik ben het zat.

Iedere keer probeer ik het te vergeten en net te doen alsof er niets aan de hand is. Ik ben ook niet iemand om weg te gaan, ik vind het dan zielig dat ie zijn kind dan weinig ziet maar ik kan niet zo meer leven. Ik zal er straks wel weer anders over denken als hij weer leuk en lief en tegen mij doet, maar ik draai straks helemaal door. Ik hoop dat jullie mij een antwoord kunnen geven.

Een buur:

Ik heb het sterke vermoeden dat er sprake is van huiselijk geweld bij de bureu een paar huizen verderop. (Hij scheldt haar verrot, zij gilt de hele boel bij elkaar: "Sla me nou niet", "au, au, au". En bovendien krijgt de oudste dochter behoorlijk van langs: "vuile kankerhoer", "vuile teef", en zo kan het nog wel even doorgaan. Omdat ons contact niet verder gaat dan een groet op straat vind ik mezelf niet de aangewezen persoon om naar die vrouw toe te gaan en haar er naar te vragen. Maar dit kan naar mijn gevoel ook niet zo doorgaan, het is niet om aan te horen, krijg er iedere keer ook weer kippenvel van. Wat kan ik doen? Alvast bedankt voor het advies.

Veelal is de gevraagde informatie gegeven en heeft men geluisterd (gesprek van mens-tot-mens). Bij een beperkt aantal vragen (8) heeft men doorverwezen naar hulpverlenende instellingen. Deze zijn, voorzover geregistreerd, hieronder uitgesplitst. Opmerkelijk is dat het frontoffice in 2006 heel beperkt heeft doorverwezen naar het ambulante team van het Steunpunt.

**Registratie frontoffice Steunpunt
Tabel 6: Aard gegeven hulp 2006**

Verstreekte hulp	Totaal
Geluisterd en besproken	18
Problemen verhelderd	2
Gewezen op andere hulpverlening	9
Informatie gegeven	34
Gestructureerd	1
Hulp ingeschakeld	8
Anders	2

**Registratie frontoffice Steunpunt
Tabel 7: Doorverwezen 2006**

Hulpvrager is doorverwezen naar:	Aantal
Gezondheidszorg/huisarts	1
Maatschappelijk werk	3
Bureau Jeugdzorg	1
Justitiële instanties/politie	3
Andere organisaties	8
Onbekend	71

De registratie geeft een eerste indruk. We zien dat in 2006 nog niet alle gegevens worden geregistreerd en wat wordt geregistreerd niet compleet is. De gegevens kunnen op dit moment ook nog niet worden gerelateerd aan de negen gemeenten waaruit de vragen komen omdat onvoldoende de postcode is bijgehouden.

- **Andere toegangen huiselijk geweld**

Het Steunpunt heeft er nadrukkelijk voor gekozen om niet als enige toegang voor huiselijk geweld te willen fungeren. Naast de aantallen die bij het Steunpunt binnenkomen is het daarom van belang ook de cijfers bij andere toegangen in kaart te brengen.

Tabel 8: Aantal genoemde vragen, meldingen, incidenten bij en rondom de toegangen 2004 t/m 2006

	Kop van Noord-Holland		
	2004	2005	2006
Steunpunt KNH (vragen)	-	-	87
AMK (meldingen)	118	143	165
Politie (aangiften)	165	223	230
Meldpunt OGGZ (meldingen)	11	18	24

Opvallend is dat bij de meeste toegangen de vragen, meldingen en aangiften in de loop van de jaren toeneemt. De verklaring ligt naar verwachting in de toegenomen aandacht voor de problematiek zowel binnen de instellingen als bij burgers in Nederland en een goede registratie op het themagebied huiselijk geweld.

- **Informatie via de website**

Het Steunpunt heeft een eigen website www.huiselijkgeweldkopvan noordholland.nl waarop mensen zelf informatie en verwijzingen kunnen vinden. De website is als volgt bezocht:

Registratie logfiles website

Tabel 9: Aantal unieke bezoekers en pageviews huiselijkgeweldkopvan noordholland.nl 2006

Maand	Unieke bezoekers	Pageviews
Januari	114	814
Februari	241	521
Maart	193	251
April	96	144
Mei	91	114
Juni	91	121
Juli	107	163
Augustus	98	140
September	104	126
Oktober	80	95
November	211	268
December	216	240
Totaal	1.642	2.997

De webstatistieken geven aan dat er in 2006 1.642 bezoekers de website hebben bezocht. Deze bezoekers hebben met elkaar bijna 3000 pagina's van de website bekeken. Dit betekent dat de bezoekers gemiddeld twee pagina's bekijken. Voor een kleine site als die van Steunpunt is dat een mooi resultaat.

- **Bereik frontoffice en toegangen**

Bij een inwonersaantal van 165.907 inwoners kunnen we aannemen dat 11.875 inwoners te maken hebben met enige vorm van huiselijk geweld, te weten kindermishandeling, relationeel geweld of ouderenmishandeling. In onderstaande tabel is dit gegeven op basis van landelijke onderzoekscijfers verder uitgewerkt.

Tabel 10: Aantal inwoners in de regio naar leeftijdsgroep gerelateerd aan de schatting van de huiselijk geweld (2006)

Regio gemeenten	Omvang Kinderen 0-20 jaar	Schatting omvang kindermishandeling	Omvang volwassenen	Schatting Omvang Relatief geweld	Omvang ouderen	Schatting Omvang oudermishandeling	Totaal inwoners gemeenten Kop NH	Totaal schatting huiselijk geweld
Anna Paulowna	3.801	61	6.805	749	3.424	188	14.030	998
Den Helder	13.662	219	28.923	3.182	16.455	905	59.040	4.306
Harenkarspel	4.301	69	7.512	826	3.942	217	15.755	1.112
Niedorp	3.189	51	5.602	616	2.987	164	11.778	831
Schagen	4.358	70	8.642	951	5.785	318	18.785	1.339
Texel	3.373	54	6.214	684	4.123	227	13.710	965
Wieringen	1.998	32	4.031	443	2.655	146	8.684	621
Wieringermeer	3.248	52	5.852	644	3.465	191	12.565	887
Zijpe	2.852	46	5.287	582	3.421	188	11.560	816
Totaal	40.782	654	78.868	8.677	46.257	2.544	165.907	11.875

¹⁾ Uit Amerikaans onderzoek (DHHS, 1996) blijkt dat minimaal 1,6% van alle kinderen per jaar mishandeld worden. NB. kinderengrens is 21 jaar (website: NIZW: expertisecentrum kindermishandeling).

²⁾ Van alle vrouwen in Nederland is 11 procent mishandeld binnen haar relatie (website Transact).

³⁾ In Amsterdam is in 1996 door de Vrije Universiteit een onderzoek gedaan naar oudermishandeling (Comijs e.a.). Uit dit onderzoek kwam naar voren dat 5,5 procent van de onderzochte zelfstandig wonende ouderen werd mishandeld (website NIZW).

Als we bovenstaande cijfers relateren aan de vragen aan het frontoffice, de bezoekers van de website en de andere toegangen valt op dat de inwoners nog maar mondjesmaat de toegangen voor huiselijk geweld weten te vinden. Continue publiciteit blijft onverminderd van belang.

2.2 Backoffice

Het backoffice bestaat uit het ambulante team van het Steunpunt en het aanbod van de hulpverlenende instellingen.

• Ambulant team

De opzet was dat het frontoffice hulpvragen die 'urgent' zijn en die het zelf niet kan beantwoorden of doorverwijzen, of waar het twijfelt over heeft, doorverwijst naar het ambulante team van het Steunpunt. Het frontoffice noteert dan slechts de NAW gegevens en geeft deze per telefoon of e-mail door aan het ambulante team. Het ambulante team is een samenwerkingsverband van Blijf van m'n Lijf als eerste aanspreekpunt, Stichting voor Welzijnszorg en Maatschappelijke Dienstverlening Kop van Noord-Holland (WMD) en GGD.

Het ambulante team neemt zelf contact op met de beller/mailler en heeft het volgende aanbod voor de hulpvragers:

- Kortdurende hulpverlening van twee of drie gesprekken door WMD of Blijf van m'n Lijf;
- Bemoeizorg van OGGZ (outreachinge hulpverlening);
- Groepsaanbod door WMD;
- 'Begeleide terugkeer' door Blijf van m'n Lijf;
- 'Aware' door Blijf van m'n Lijf;
- Vanaf 2007: Eigen Kracht conferenties.

In 2006 is door het frontoffice slechts vijfmaal van het ambulante team gebruik gemaakt. Bij deze vijf vragen is door het ambulante team aanvullende informatie gegeven aan de bellers. De verklaring voor het kleine aantal doorverwijzingen is dat het frontoffice (SOS THD) te weinig bekend is met het ambulante team en de mogelijkheden ervan. In 2007 willen wij het ambulante team gericht onder de aandacht brengen van de medewerkers van het frontoffice (SOS THD). Zo ook de samenwerking met de politie verstevigen waar het gaat om het pro actief aanpakken van incidenten huiselijk geweld.

Het direct toegankelijk maken van de ambulante team voor de samenwerkende instellingen binnen het Steunpunt zal nader worden onderzocht.

- **Reguliere hulp**

Duidelijke verwijzingsvragen voor hulp (zonder directe urgentie en duidelijk welke instelling bedoeld wordt) verwijst het frontoffice direct door naar de hulpverlenende instellingen in de regio. Het Steunpunt ziet vooralsnog voor zichzelf geen rol om te checken of mensen daadwerkelijk hulp krijgen (ook wel 'warm' doorgeleiden genoemd). Daarnaast vinden veel mensen ook zelf de weg naar de hulpverlenende instellingen. Als mensen in de hulpverlening terechtkomen, ligt vanaf dat moment de verantwoordelijkheid bij die instelling.

Het Steunpunt heeft in haar werkwijze gekozen een extra toegang (deur) te vormen naast die van de al bestaande instellingen. Daarom is ook gekeken naar de geregistreerde cliënten bij een aantal (hulpverlenende) instellingen in de eerste en tweede lijn waarmee binnen het Steunpunt wordt samengewerkt op het themagebied huiselijk geweld.

Tabel 11: Registratie huiselijk geweld binnen de instellingen 2004 - 2005 - 2006

Instellingen geregistreerd op huiselijk geweld	2004	2005	2006
<i>Steunpunt Huiselijk Geweld</i>	nvt	nvt	87
<i>Politie</i>			
- Incidenten	300	439	418
- Aangiften	165	223	230
- Aangehouden	107	125	135
- Verdachten doorgeleid naar OM	69	125	119
<i>AMW/WMD</i>			
- Korte contacten	27	39	82
- Hulpverleningstrajecten	67	87	100
<i>AMW/Omring</i>	onbekend	onbekend	8
<i>GGD/OGGZ</i>	11	18	24
<i>Slachtofferhulp</i>	-	83	63
<i>Blijf van m'n Lijf</i>	58	41	52
<i>Safehouse Texel</i>			
- Aantal vragen / adviezen	4	2	5
- Aantal personen overnacht	7	6	9
- Aantal overnachtingen	12	18	23
<i>Advies en Meldpunt Kindermishandeling</i>			
- Adviezen	202	207	187
- Consulten	66	50	70
- Meldingen	118	143	165
<i>JGZ Corbis/TKN</i>	onbekend	onbekend	onbekend
<i>JGZ GGD</i>	26	13	27
<i>BJZ/jhv</i>			
- Eerste vraag huiselijk geweld	16	onbekend	onbekend
- Tweede vraag huiselijk geweld	37	onbekend	onbekend
<i>Triversum</i>	onbekend	onbekend	onbekend
<i>Parlan</i>	onbekend	onbekend	onbekend
<i>GGZ</i>			
- Eerste vraag huiselijk geweld	46	-	-
- Tweede vraag huiselijk geweld	134	-	-
Geregistreerd huiselijk geweld totaal (2006: regio Den Helder)	180	-	260
<i>Brijder</i>	onbekend	onbekend	onbekend

In bijlage 1 zijn de verschillende begrippen, toelichtingen en beperkingen van de instellingen opgenomen.

Ook in bovenstaande tabel zien we een gestage toename binnen de instellingen van het aantal 'cliënten' waarbij sprake is van huiselijk geweld. Er blijft een groot verschil tussen schattingen (tabel 10) en wat wordt aangepakt c.q. in hulp terecht komt (tabel 11): slechts een achtste van het geschatte aantal gevallen van relationeel geweld in de Kop van Noord-Holland wordt gemeld bij politie of komt terecht in de hulpverlening.

Een aantal instellingen kan nog steeds geen cijfers leveren over huiselijk geweld. Het valt op dat dit met name de instellingen voor jeugdzorg zijn: BJZ/jhv, Parlan, Triversum maar ook Corbis/jgz. Dit is temeer opvallend daar juist het AMK over uitgebreide cijfers kindermishandeling beschikt en gericht kinderen bij wie sprake is van kindermishandeling doorverwijst naar de hulpverlening. Uit de omschrijvingen en dilemma's van de instellingen zoals deze uit bijlage 1 naar voren komt, blijkt dat de instellingen hier mee bezig zijn. De verwachting is dat op korte termijn echte verbeteringen te zien zijn.

Bij de politie zien we in 2006 een geringe afname van het aantal geregistreerde incidenten en doorgeleidingen naar het OM. Bij het aanhouden van verdachten en aangiften doen zien we een geringe groei.

Een beperkt aantal instellingen kan ook de gegevens per gemeente aangeven. In tabel 12 zijn deze te zien:

Tabel 12: Het bekende aantal gegevens huiselijk geweld van aantal instellingen gerelateerd naar gemeente, inwonersaantal en schattingen huiselijk geweld

Regio gemeenten	Totaal inwoners Kop NH	Totaal schatting huiselijk geweld	Politie				BJZ/AMK meldingen	GGD/OGGZ meldingen	AMW/WMD/Omring	
			Incidenten	aangiften	aangehouden	verdachte OM			korte contacten	hulpverlening
Anna Paulowna	14.030	998	29	14	4	6	8	1	0	8
Den Helder	59.040	4.306	246	123	81	65	88	8	60	55
Harenkarspel	15.755	1.112	18	13	6	3	7	2	2	2
Niedorp	11.778	831	13	7	2	3	4	5	0	2
Schagen	18.785	1.339	31	17	9	9	20	1	7	13
Texel	13.710	965	26	17	13	13	12	2	2	7
Wieringen	8.684	621	11	9	6	4	10	1	1	1
Wieringermeer	12.565	887	23	16	6	5	12	2	10	13
Zijpe	11.560	816	21	14	8	11	4	2	0	7
Totaal	165.907	11.875	418	230	135	119	165	24	82	108

De beschikbare cijfers zijn afkomstig van politie, AMK, GGD/OGGZ en AMW. Ook op gemeentelijk niveau zien we, voor zover bekend, dat er een groot verschil bestaat tussen schattingen en wat in de hulpverlening terecht komt. In verhouding pakken AMK en WMD veel op.

Kindermishandeling

Vervolgens is ook gekeken naar beschikbare cijfers over kindermishandeling.

Tabel 13: Registratie gegevens kindermishandeling van een beperkt aantal instellingen gerelateerd naar gemeente, kinderen woonachtig in de Kop NH en het aantal schattingen kindermishandeling 2006

Gemeenten Kop NH	Totaal inwoners Kop NH 0-20jaar	Totaal schatting kindermis- handeling tot 21 jaar	Politie				BJZ/ AMK melding en	GGD/ jgz 4 – 21 jaar
			Inciden- ten	aangiften	aangehou- den	verdach- te OM		
Anna Paulowna	3.801	61	2	1	0	0	8	-
Den Helder	13.662	219	19	8	6	6	88	-
Harenkarspel	4.301	69	3	2	0	0	7	-
Niedorp	3.189	51	0	0	0	0	4	-
Schagen	4.358	70	2	1	0	0	20	-
Texel	3.373	54	2	2	1	1	12	-
Wieringen	1.998	32	2	2	0	1	10	-
Wieringermeer	3.248	52	3	1	1	2	12	-
Zijpe	2.852	46	2	1	1	0	4	-
Totaal	40.782	654	35	18	9	10	165	27

Tabel 13 laat zien dat de cijfers over kindermishandeling vooral van AMK en politie afkomstig zijn. Eerder is aangegeven dat het met name de instellingen voor jeugdzorg zijn - BJZ/jhv, Parlan, Triversum maar ook Corbis/jgz – die geen cijfers kunnen leveren. Een duidelijk aandachtspunt voor 2007.

BJZ/AMK kan nog aanvullend een aantal gegevens verstrekken over de eigen verwijzingen (= na een onderzoek van AMK) of doorgeleidingen (= direct doorgestuurd naar instelling zonder onderzoek van melding) van meldingen kindermishandeling. Hierbij zien we dat de meldingen het meest worden verwezen of doorgeleid naar BJZ/jhv, gezinsvoogdij en Raad voor Kinderbescherming.

Tabel 14: de instellingen waarna het AMK heeft doorgeleid c.q. verwezen naar een melding 2006

Instellingen	Doorgeleidingen	Verwijzingen
Bureau Jeugdzorg (JHV)	14	38
Gezinsvoogdij (OTS)	13	-
Raad voor de Kinderbeschermingszaken	45	17
AMW	-	1
Consultatiebureau	-	3
GG&GD	-	1
GGZ/jeugd	-	1
GGZ/volwassenen	-	2
Huisarts	-	2
Jeugdreclassering	-	1
MEE	-	4
Psychiatrie klinisch	-	1
Thuiszorg (GGV)	-	1
Verlavingszorg	-	2
Vrouwenopvang / Blijf van m'n Lijf	-	1
Geen instantie gekoppeld	-	3
Totaal	72	78

Relationeel geweld

Ook is gekeken naar beschikbare cijfers met betrekking tot relationeel geweld.

Tabel 15: Registratie gegevens relationeel geweld van een beperkt aantal instellingen gerelateerd naar gemeente, volwassen woonachtig in de Kop NH en het aantal schattingen van relationeel geweld 2006

Gemeenten Kop NH	Totaal inwoners Kop NH 21-55jaar	Totaal schatting relationeel geweld 21 – 55 jaar	Politie				AMW WMD Korte contacten	Hulptra- jecten	Omring
			Inciden- ten	aangiften	aangehou- den	verdach- te OM			
Anna Paulowna	6.805	749	27	13	4	6	0	0	8
Den Helder	28.923	3.182	226	114	75	58	60	55	nvt
Harenkarspel	7.512	826	15	11	6	3	2	2	nvt
Niedorp	5.602	616	13	7	2	3	0	2	nvt
Schagen	8.642	951	29	16	9	9	7	13	nvt
Texel	6.214	684	24	15	12	12	2	7	nvt
Wieringen	4.031	443	9	7	6	3	1	1	nvt
Wieringermeer	5.852	644	20	15	5	3	10	13	nvt
Zijpe	5.287	582	19	13	7	11	0	7	nvt
Totaal	78.868	8.677	382	211	126	108	82	100	8

Een aantal instellingen heeft totaal cijfers voor de hele regio wat betreft relationeel geweld:

Tabel 16: Registratie gegevens relationeel geweld van een beperkt aantal instellingen in de regio gerelateerd naar volwassen woonachtig in de Kop NH 2006

Instelling	Aantal vragen of hulptrajecten
Steunpunt Huiselijk Geweld (tot 60 jaar)	44
Blijf van m'n Lijf	52
Safehouse Texel	9
GGD OGGZ	24
GGZ	260
Slachtofferhulp	63

Kijkend naar tabel 15 en 16 valt op dat politie veel relationeel geweld tegen komt. In de hulpverlening zijn WMD en GGZ belangrijke vindplaatsen wat betreft aantallen en belangrijke hulpverleners op ambulante gebied. Voor de opvang zijn Blijf van m'n Lijf en Safehouse Texel noemenswaardig.

Ook de cijfers over relationeel geweld bevestigen het beeld dat schattingen naar werkelijke aantallen en wat naar boven komt ver uiteen lopen.

Beperkt zijn er ook gegevens beschikbaar over de groep waarop het geweld gericht is. Uit de politiegegevens komen de volgende gegevens:

Tabel 17: Politie incidenten gerelateerd naar groep waarop geweld gericht is (2006)

Gericht op ex partner (man)	26
Gericht op ex partner (vrouw)	128
Gericht op huisvrienden	7
Gericht op ouders	32
Gericht op overige familieleden	41
Gericht op partner (man)	15
Gericht op partner (vrouw)	133
Gericht op kinderen (tot 18 jaar)	35
Gericht op ouderen (55 plus)	1
Incidenten totaal Kop van NH	418

Deze tabel laat duidelijk zien dat er een groot aantal geweld incidenten zijn gericht op de partner en ex partner (zijnde de vrouw). Maar ook het omgekeerde komt veel voor: geweld

gericht op partner en ex partner (zijnde man). Opmerkelijk is ook dat veel geweld zich richt op overige familieleden en ouders.

Ook de GGZ geeft een verbijzondering aan in haar voorlopige conclusies over 2006:

Op basis van dit materiaal zijn de voorlopige conclusies: ongeveer 40% (260 van de 828 aanmeldingen) van de bij ons aangemelde cliënten hebben huiselijk geweld ervaringen, de meeste in het verleden, (in ouderlijk gezin en/of in het meer recente verleden in het zelfgevormde gezin). Actueel huiselijk geweld wordt zeer weinig gemeld. Meestal betreft het langdurende ervaringen met huiselijk geweld.

Bij huiselijk geweld is bij meer dan de helft sprake van mishandeling(ca. 60%.)
Ca. 25% van de cliënten heeft ervaringen met seksueel misbruik, hetzij binnen hetzij buiten de huiselijke kring.

GGZ 2006

Ouderenmishandeling

Tot slot is nog gekeken naar de registratie rondom ouderenmishandeling. De politie maakt slechts melding van één incident in Den Helder waarvan aangifte is gedaan en waarvan verdachte is doorgeleid naar OM. Bij het Steunpunt zijn vijf verzoeken binnen gekomen om informatie. WMD geeft aan bezig te zijn om in de registratie ouderenmishandeling op te nemen. Ouderenmishandeling wordt dus nog weinig gesignaleerd en geregistreerd. Het onderwerp zit nog in taboesfeer.

- **Eigen Kracht**

Het Steunpunt heeft in 2006 van de provincie Noord-Holland een subsidie ontvangen van € 195.000 om gedurende de komende twee jaar in de Kop van Noord-Holland Eigen Kracht conferenties te organiseren. Deze conferenties zijn al jaren een beproefde manier van werken in de jeugdzorg. Het is een werkwijze die de familie de verantwoordelijkheid laat houden voor ingrijpende beslissingen bij problemen binnen die familie. Eigen Kracht stelt de familie en het sociale netwerk in de gelegenheid zelf een plan te maken met gebruikmaking van de eigen mogelijkheden en waar nodig ondersteuning van buiten te vragen. Deze manier van werken, waarbij de familie zelf aan zet is, wordt nog niet vaak toegepast bij het stoppen van huiselijk geweld. In de Kop kunnen we nu door het geld van de Provincie en de bijdragen van de ketenpartners met Eigen Kracht aan de slag voor partnergeweld en ouderenmishandeling. Natuurlijk gaan de ervaringen gevolgd en geëvalueerd worden.

2.3 Voorlichting en deskundigheidsbevordering

- **Voorlichting ouderenmishandeling**

In de regio is tot nu toe beperkt aandacht gegeven aan ouderenmishandeling. Om voorlichting over ouderenmishandeling te kunnen starten is bij de provincie Noord-Holland een aanvraag ingediend, die vervolgens is gehonoreerd. De instellingen - Thuiszorg Kop van Noord-Holland (Corbis Plus) en WMD - hebben de ervaringen van het gewest West-Friesland geïmplementeerd. Deze ervaringen betreffen kennis en informatie rondom signalering, voorlichting en deskundigheidsbevordering. Daarnaast heeft een inventarisatie plaats gevonden van de behoefte van de instellingen. Ook is voorlichtingsmateriaal ontwikkeld voor de beroepskracht in de regio in de vorm van een flyer en poster, waarop de signalen van ouderenmishandeling zijn weergegeven. In 2006 zijn er 2.000 flyers en 800 posters verspreid.

Na dit project is in de regio ouderenmishandeling via voorlichting en casuïstiekbesprekingen verder onder de aandacht gebracht bij de professionals en vrijwilligers van de welzijnsinstellingen (met name Stichting Welzijn Ouderen), thuiszorg en de verzorgings- en verpleegtehuizen. Voor deze vervolgfase, vanaf begin 2006, is met succes een beroep gedaan op de gemeenten in de regio Kop van Noord-Holland. Alle negen gemeenten hebben een financiële bijdrage geleverd om de voorlichting, casuïstiek bespreking en beleidsontwikkeling in 2006 te realiseren.

Inmiddels zijn er in 2006 in het kader van ouderenmishandeling acht voorlichtingen aan in totaal 80 werkers gegeven. Deze werkers kwamen van verschillende instellingen als de Stichting Welzijn Ouderen, TKN Corbis Plus, WMD, Internationaal Vrouwencentrum, Slachtofferhulp, Wonenplus en het Leger des Heils. De voorlichtingen hebben plaatsgevonden in diverse gemeenten: Schagen, Texel, Den Helder, Niedorp. De medewerkers waren afkomstig uit alle negen gemeenten in de kop van Noord-Holland

Een aantal werkers heeft aangegeven in de dagelijkse praktijk te maken met concrete situaties van ouderenmishandeling en heeft daarom ook behoefte aan gesprekstechnieken. Zij beschikken echter niet over voldoende vaardigheden om het bespreekbaar te maken. Begin 2007 wordt een aanbod gespreksvaardigheden uitgewerkt.

Instellingen komen nog nauwelijks toe aan het ontwikkelen van instellingsbeleid. Het onderwerp ouderenmishandeling verkeert nog teveel in de taboesfeer.

In 2007 wordt de voorlichting ouderenmishandeling voortgezet en staan er inmiddels voorlichtingen gepland voor Welzijn Ouderen in Zijpe, de verzorgingstehuizen Nieuwstad in Den Helder en Nye Scagha in Schagen.

Helaas heeft de gemeente Schagen deze keer geen bijdrage kunnen leveren.

- **Voorlichting meldcode kindermishandeling**

Voor beroepsbeoefenaren die tijdens hun werk in contact komen met kinderen, is een landelijke 'Meldcode Kindermishandeling' opgesteld. Deze meldcode heeft de intentie om te komen tot een handelingsprotocol voor beroepskrachten die werken met kinderen. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) stimuleert momenteel het gebruik van de meldcode in het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang, het onderwijs en de jeugdgezondheidszorg. Het opstellen van een instellingsprotocol is een belangrijke stap, maar om goed te kunnen handelen bij vermoedens van kindermishandeling is het noodzakelijk dat er ook aandacht is voor na- of bijscholing. Acht regiogemeenten hebben een financiële bijdrage geleverd om in 2007 de uitwerking te realiseren van voorlichting en deskundigheidsbevordering in de kinderopvang en buurtnetwerken. Helaas ontbreekt ook hierbij de gemeente Schagen.

- **Training Eigen Kracht conferenties**

In het kader van het project Eigen Kracht wordt aan de hulpverleners van de samenwerkingspartners binnen het Steunpunt de training *Het gebruik van 'eigen kracht' bij huiselijk geweld en de rolverandering van de professional* aangeboden. Er wordt aandacht besteed aan de verregaande mate waarop de zeggenschap en verantwoordelijkheid in handen komt van het familiesysteem van de cliënt. Uitgangspunt is dat het daarbij niet gaat om een aantasting of uitholling van de hulpverlenende attitude, maar om een herdefiniëring. Het gebruik van de Eigen Kracht conferentie biedt mogelijkheden om vernieuwende concepten als vraaggericht werken en empowerment, naar concreet handelen te vertalen. Deze training wordt gegeven door de Eigen Kracht Centrale Zwolle en Pro Education

(voorheen Hogeschool Amsterdam). In 2007 zal de training tweemaal worden gegeven en in 2008 eenmaal.

- **Nascholing huisartsen**

Uit diverse overleggen is gebleken dat het van belang is om een nascholing op te zetten voor (huis)artsen in de regio. Begin 2007 gaat het Steunpunt verkennen of hiertoe mogelijkheden zijn. Het nascholingstraject voor huisartsen is niet makkelijk te realiseren omdat zij eigen nascholingsprioriteiten stellen, scholing doorgaans door artsen zelf wordt verzorgd en gewerkt wordt met accreditering van de nascholing.

2.4 Publiciteit en pr

In 2005 is de eerste e-mail periodiek verschenen om de medewerkers in de instellingen te informeren over activiteiten van het Steunpunt. Deze nieuwsbrief is in 2005 tweemaal verschenen (in oktober en december 2005). In 2006 verscheen de brief driemaal (in maart, juli en december 2006).

Het aantal abonnees is in 2006 gegroeid van 250 naar 402.

Op donderdag 2 februari 2005 opende Burgemeester Faber van Den Helder in schouwburg de Kampanje het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland. Zij deed dit door het lanceren van de website en het openstellen van de telefoon- en emaillijn. Ruim 80 aanwezigen, waaronder vertegenwoordigers van alle betrokken organisaties, gemeenten en media, luisterden naar de diverse presentaties en keken geboeid naar de toneelscènes 'Max' en 'De omgekeerde wereld' van theatergroep 'Hoezo, terug in je mand'.

Om het Steunpunt verder bekendheid te geven zijn er kleurrijke flyers en posters beschikbaar onder het motto: 'Kom er mee naar buiten'. De folders en posters kunnen in wachtkamers en folderrekken worden neergezet of opgehangen. De verschillende gemeenten in de regio hebben op zich genomen om de materialen mee te verspreiden. In 2006 zijn er 8.500 flyers en 800 posters verspreid. In dezelfde lijn zijn er flyers en poster gemaakt over ouderenmishandeling. In 2006 zijn hiervan 2.000 flyers en eveneens 800 posters verspreid.

Enkele instellingen en gemeenten die graag op de eigen website aandacht wilden besteden aan het thema huiselijk geweld, hebben dit gedaan via een banner of een pdf van de folder en poster

De opening van het Steunpunt, het project voorlichting ouderenmishandeling en het project Eigen Kracht werden via persberichten onder de aandacht gebracht van de regionale media. Dit resulteerde in een aantal berichten en artikelen. Enkele berichten zijn opgenomen in bijlage 2.

Eind 2006 stelde het Steunpunt het projectplan, *Huiselijk geweld, kom ermee naar buiten! - Vergroting van de bekendheid van het Steunpunt Huiselijk Geweld, samen.*

Dit plan sluit aan op de landelijke campagne die van start gaat in april 2007. Naar financiering wordt nog gezocht.

2.5 Convenanten en instellingsprotocollen

In de loop van 2005 hebben met de diverse betrokken instellingen gesprekken plaats gevonden om de samenwerkingsafspraken vast te leggen in convenanten. Het convenant regelt de afspraken tussen Steunpunt en instelling. In de convenanten zijn afspraken gemaakt op de volgende punten:

- formulering van het speerpunt huiselijk geweld binnen de instellingen (agendasetting);
- prioriteit van hulp bij huiselijk geweld;

- hulp wordt op gang gebracht voor het totale systeem van slachtoffer, dader en getuige van geweld, los van wie de hulpvrager is (systeemgedachte),
- indien nodig aanscherping van instellingsbeleid (instellingprotocol met daarin cliëntroute) bij huiselijk geweld;
- aanwijzen van een vaste contactpersoon per instelling bij hulpvragen huiselijk geweld. Deze contactpersoon neemt ook deel aan het Platform hulpverlening huiselijk geweld;
- registratie van de informatie- en hulpvragen huiselijk geweld.

In 2006 zijn de convenanten ondertekend met de kernpartners: SOS THD, WMD, Blijf van m'n Lijf, Corbis Plus/TKN. In 2007 zal ondertekening door de andere partners volgen.

Inmiddels hebben een aantal instellingen een instellingsprotocol. In een instellingsprotocol wordt het omgaan en de werkwijze van de instelling met betrekking tot huiselijk geweld vastgelegd. Op dit moment hebben de volgende organisaties een instellingsprotocol: Politie, WMD, Blijf van m'n Lijf, GGD/JGZ., BJZ/AMK. Het blijkt dat de instellingen die een protocol hebben ook de instellingen zijn die in verhouding tijdig de registratiegegevens kunnen leveren. Voor de komende jaren zal het ontwikkelen van een dergelijk protocol voor alle betrokken instellingen de aandacht gaan krijgen.

2.6 Registratie en monitoren

Om de omvang van de problematiek van huiselijk geweld, maar ook om de inhoud van de hulpvraag in de regio in kaart te brengen, is een goede registratie heel belangrijk. Die registratie is ook nodig voor een goede verwijzing én om de intakeprocedures in de toegang die leiden tot vervolghulp te vereenvoudigen.

De registratie speelt zich af op drie niveaus:

- het frontoffice gebruikt voor registratie van de vragen een bijgestelde registratie van de SOS/THD;
- het ambulante team heeft een eigen registratie opgezet die aansluit op die van het frontoffice;
- iedere hulpverlenende instelling beschikt over een eigen registratiesysteem. Nog niet bij iedere instelling wordt hierin huiselijk geweld geregistreerd. In de convenanten zijn met de instellingen afspraken gemaakt over het aanleveren van de gegevens van huiselijk geweld aan het Steunpunt.

De GGD verzamelt de registratiecijfers en verwerkt die jaarlijks in een signaleringsrapportage. Hiermee wordt het mogelijk vraag en aanbod te monitoren.

De ervaring met het verzamelen van de gegevens over 2006 leert dat de registratie bij de diverse instellingen nog in gebreke blijft. Tot de gunstige uitzonderingen behoren politie, AMK en WMD.

We kunnen een aantal zaken signaleren:

- men heeft wel de intentie en de beschikking over een goed registratieformulier maar in de praktijk registreert men de gevraagde gegevens niet (frontoffice en ambulante team) of niet volledig;
- men registreert huiselijk geweld wel maar men kan de gegevens niet met één druk op de knop uitdraaien dan wel kruisverbanden maken, er komt nog veel handmatig werk bij kijken;
- men registreert het item huiselijk geweld niet (of kindermishandeling, relationeel geweld, ouderenmishandeling niet) omdat het geen 'erkende' problematiek is binnen de instelling. Soms worden handmatig dossiers doorgekeken en geteld;
- er registreert niet en kijkt ook handmatig geen gegevens na;
- er zijn verschillen in opgenomen categorieën in de registratie, bijvoorbeeld qua leeftijd;

- er wordt niet tot weinig geregistreerd op gemeente niveau;
- er wordt niet op specifieke actuele items als loverboys en eengerelateerd geweld geregistreerd.

In 2007 zal verbetering van de registratie de nodige aandacht krijgen en zo nodig zal dit waar mogelijk een plaats krijgen in het prestatiecontract met de subsidiërende centrumgemeente.

3. Afstemming binnen de regio Kop van Noord-Holland

Huiselijk geweld is een thema waar vele instellingen mee te maken hebben. Daarom vraagt huiselijk geweld om een gezamenlijke aanpak die in dit geval een ketenaanpak is. Goede afspraken zijn daarbij noodzakelijk. Dit vraagt om regelmatige afstemming en overleg.

3.1 Regiegroep Huiselijk Geweld

De coördinatie en uitvoering van de regietaak zijn in 2006 meer en meer bij de GGD komen te liggen. Een regiegroep vanuit het werkveld en de gemeente ondersteunt de GGD hierin.

De taak van de Regiegroep is de aanpak van huiselijk geweld in de regio te sturen, te 'regisseren'. Zij draagt er zorg voor dat situaties van huiselijk geweld deugdelijk worden geregistreerd en gesignaleerd en dat de partners van het Steunpunt goed samenwerken op uitvoerend niveau. Het opstellen van een jaarlijkse rapportage is onderdeel van haar taak.

Deze Regiegroep bestaat sinds de opening uit de kernpartners van het Steunpunt. Zitting hebben vertegenwoordigers van de afdeling Onderwijs, Welzijn en Sport van de gemeente Den Helder, de GGD Kop van Noord-Holland, de Stichting voor Welzijnzorg en Maatschappelijke Dienstverlening, Stichting Blijf van m'n Lijf Den Helder en Bureau Jeugdzorg Noord-Holland-Noord/AMK en de politie.

De regiegroep is in de verslagperiode acht maal bij elkaar geweest, te weten op 21 januari, 7 maart, 27 april, 13 juni, 27 juni, 11 juli, 3 oktober en 12 december 2006.

Eenmaal is in 2006 de regiegroep verbreed met vertegenwoordigers van GGZ Kop van Noord-Holland, Politie Noord-Holland Noord, Buro Slachtofferhulp Noord-Holland Noord, Advies- en Meldpunt Noord-Holland, Thuiszorg Kop van Noord-Holland, SOS Telefonische Hulpdienst Noordwest, Brijder Verslavingszorg regio Kop van Noord-Holland, Stichting Triton verslavingszorg, MEE regiokantoor Noordkop en het netwerk vrouwenhulpverlening. Immers sinds januari 2006 participeren de instellingen in het Platform hulpverlening huiselijk geweld van het Steunpunt. Tijdens dit overleg is door de aanwezigen de wens geuit voor een jaarlijkse werkbijeenkomst voor de samenwerkingspartners om de verbinding tussen de diverse overleggen te realiseren. In het voorjaar 2007 zal deze voor een dergelijke werkconferentie voor de eerste keer plaats vinden.

3.2 Platform hulpverlening huiselijk geweld

In 2005 voerde het Steunpunt overleg met het al ruim tien jaar bestaande regionale Platform Kindermishandeling waar afstemming op casuïstiekniveau plaatsvond. Met het Platform is verkend in hoeverre verbreding naar huiselijk geweld en uitbreiding van samenwerkingspartners een mogelijkheid was. Eind 2005 zijn afspraken gemaakt om per 1 januari 2006 het Platform te verbreden naar huiselijk geweld en uit te breiden met een aantal instellingen. Voor de zomer 2006 heeft een evaluatie plaatsgevonden of de verbreding werkt. De evaluatie bleek positief over de verbreding en daarmee is het bestaande Platform het *Platform Hulpverlening huiselijk geweld* geworden.

In het Platform Hulpverlening huiselijk geweld vinden casuïstiekbesprekingen plaats waarbij situaties van mensen die tussen wal en schip zijn geraakt worden ingebracht. Hierbij worden afspraken gemaakt om tot vervolgstappen te komen. Ook hier is het uitgangspunt dat als personen bij een hulpverleningsinstelling terechtkomen de verantwoordelijkheid vanaf dat moment bij die instelling ligt.

De taak van het Platform hulpverlening huiselijk geweld is ook om gestroomlijnde hulp te realiseren. In het Platform staat centraal hoe de hulpverlening getoetst en afgestemd kan worden op basis van casuïstiek. In 2006 is de werkwijze van het Platform vastgelegd in de

notitie *Doelstelling en werkwijze Platform Hulpverlening ASHG KNH* en zijn de spelregels *Samenwerking huiselijk geweld* vastgesteld.

In het Platform zijn in 2006 15 casussen ingebracht. De inbreng is door diverse instellingen gedaan en na het inbrengen zijn er meerdere instellingen betrokken geraakt: Bijvoorbeeld: WMD brengt een casus in en na overleg wordt besloten dat bijvoorbeeld GGZ, politie en thuiszorg verder gaan kijken wat zij kunnen betekenen voor de cliënt. De keten wordt op die manier kortgesloten.

Tabel 18: Aantal ingebrachte casussen Platform Hulpverlening in 2006 gerelateerd aan het daarna aantal betrokken instellingen bij de casussen

Instellingen	Aantal ingebrachte casussen door:	Aantal betrokken instellingen bij casus na het inbrengen:
WMD	2	8
AMK	0	3
BJZ	1	2
Politie	5	1
SRN/reclassering	1	0
Slachtofferhulp	2	0
Brijder	1	2
GGZ	1	4
GGD/OGGZ	-	1
GGD/jgz	1	6
Triversum	1	1
Blijf van m'n Lijf	0	1
Corbis/ TKN met gespecialiseerde gezinsverzorging	0	1
Marine/Medische begeleidingsdienst (MBD)	-	1
Totaal	15	31

Centraal bij de ingebrachte casussen staat de check of er een instelling betrokken is bij hulpverlening. Is dat het geval dan wordt de casus afgesloten.

Voor 2007 staat de jaarlijkse evaluatie weer gepland en zal verdieping van samenwerking om ook daadwerkelijk tot betere afstemming te komen op de agenda staan.

In het Platform werken de uitvoerders van alle hulpverlenende instellingen samen. Het Platform is in 2006 elf keer bijeen geweest.

3.3 Platform voorlichting en deskundigheidsbevordering

Het Steunpunt hecht aan het goed opzetten van een voorlichtings- en deskundigheidsaanbod huiselijk geweld in de regio. Hiertoe is een Platform voorlichting en deskundigheidsbevordering opgezet. De taak van dit Platform is preventieactiviteiten te initiëren en op elkaar af te stemmen. Het accent ligt daarbij op voorlichting en deskundigheidsbevordering. Jaarlijks zal een plan van aanpak worden gemaakt op basis van de signaleringsrapportage van het Steunpunt. Het Platform bestaat uit de preventieafdelingen van instellingen in de regio.

Het platform heeft in 2006 driemaal vergaderd, op 26 januari, 8 juni en 12 december.2006

Het Platform heeft voor de komende jaren (2006 t/m 2008) de volgende prioriteiten geformuleerd voor voorlichting en deskundigheidsbevordering:

- deskundigheidsbevordering op het gebied van ouderenmishandeling (gericht op professionals en vrijwilligers van de welzijnsinstellingen (als Stichting Welzijn Ouderen), thuiszorg en verzorgings- en verpleeghuizen;
- de implementatie van de meldcode kindermishandeling in de sectoren onderwijs, kindervang en buurtnetwerken.
- nascholing van huisartsen.

De training aanmelders Eigen Kracht conferenties voor professionals is toegevoegd naar aanleiding van het project Eigen Kracht.

3.4 Kringbijeenkomsten van regiogemeenten

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en TransAct organiseren in de verschillende regio's uitwisseling tussen gemeenten in de zogenaamde kringbijeenkomsten. Hier komt de regierol van de gemeenten bij huiselijk geweld aan de orde.

In 2006 hebben drie kringbijeenkomsten van de negen gemeenten plaats gevonden (2 februari, 13 juni en 3 oktober 2006).

Tijdens deze bijeenkomsten heeft informatieoverdracht, afstemming en beleidsontwikkeling tussen VNG/Transact, centrum- en regiogemeenten plaatsgevonden. Aan de hand van het meetinstrument van Transact en is een beleidsnota voor de gemeenten opgesteld inzake huiselijk geweld. De afronding hiervan is in het voorjaar 2007 te verwachten.

De negen gemeenten in de Kop van Noord-Holland werken samen bij de realisering van de voorlichting en deskundigheidsbevordering binnen de regio. Prioriteit wordt daarbij gegeven aan ouderenmishandeling en implementatie van de meldcode kindermishandeling.

4. Afstemming Noord-Holland-Noord, provinciaal en landelijk

4.1 Stuurgroep Huiselijk Geweld Noord-Holland-Noord

Vóór het ontstaan van de Steunpunten Huiselijk Geweld vanuit de centrumgemeenten vond in Noord-Holland-Noord de coördinatie van de aanpak van huiselijk geweld centraal plaats vanuit het Openbaar Ministerie. Met de komst van de Steunpunten is de verantwoordelijkheid lokaal (bij de centrumgemeenten vrouwenopvang) komen te liggen. De Stuurgroep is als bovenregionale factor blijven bestaan en zal zich vooral bezig met gezamenlijk (nieuw) beleid en monitoren van de ontwikkelingen. Zij zal zich minder met de uitvoerende zaken bezighouden. De stuurgroep heeft zich vooral bezig gehouden met de wenselijkheid van de samenwerking tussen de steunpunten in Noord-Holland-Noord en heeft zich vooral toegespitst op een verkenning van een provinciaal nummer en gezamenlijke publiciteit in de week tegen geweld.

4.2 Projectleidersoverleg huiselijk geweld (Primo)

Het Primo heeft in 2005 het initiatief genomen te komen tot een overleg tussen de projectleiders van de Steunpunten Huiselijk Geweld. Deze zijn in 2006 tweemaandelijks bij elkaar gekomen. De projectleider van het Steunpunt heeft hieraan deelgenomen. In het projectleidersoverleg wordt informatie uitgewisseld over actuele thema's, mogelijke afstemming tussen bijvoorbeeld AMK's en Steunpunten, een provinciaal nummer, het protocol '*Twee punten, een gedachte, Integrale aanpak Huiselijk geweld door het AMK en het ASHG*' en de evaluatie hiervan in 't Gooi, mogelijke preventieactiviteiten e.d.

4.3 Landelijk overleg huiselijk geweld en ouderenmishandeling (TransAct/NIZW)

TransAct heeft van VWS de opdracht gekregen om een landelijk ondersteuningsprogramma huiselijk geweld voor de Steunpunten vorm te geven. Zij organiseert uitwisselingsbijeenkomsten en intercollegiale intervisie, themabijeenkomsten en een aanbod scholing en advies. TransAct stelde ook een handreiking casemanagement op en ontwikkelde de landelijke website www.huiselijkgeweld.nl. Het Steunpunt heeft toe nu slechts sporadisch gebruik kunnen maken van dit aanbod. Met name volgt het Steunpunt de ontwikkelingen via de website www.huiselijkgeweld.nl en de nieuwsbrieven.

Het NIZW heeft de verantwoordelijkheid over het Landelijk Steunpunt Bestrijding Ouderenmishandeling (LSBO). Dit komt een aantal malen per jaar bijeen. In 2006 heeft het LSBO een campagne gevoerd om binnen gemeenten aandacht te vragen voor ouderenmishandeling. Het publiceerde ook het boekje *Je ziet het pas als je het geloofd – Preventie en bestrijding van ouderenmishandeling*. Binnen het Steunpunt en de gemeenten in de Kop van Noord-Holland is aan deze aandacht gevolg gegeven door het voorlichtingsproject ouderenmishandeling. Het Steunpunt neemt beperkt deel aan het LSBO en volgt de overleggen vooral via het lezen van de stukken.

5. Doelstellingen Steunpunt 2006 t/m 2008

In 2008 wil het Steunpunt een groot aantal zaken bereikt hebben. Deze zijn onder te verdelen in uitvoerend niveau en beleidsniveau.

5.1. Uitvoerend niveau

In 2008 wil het Steunpunt op uitvoerend niveau bereikt hebben:

1. Grote bekendheid van het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland bij alle betrokkenen (slachtoffers, daders en omstanders) bij huiselijk geweld.
 - Dit kan bereikt worden door doorlopende PR/ Voorlichting. Er kan gewerkt worden met een mix van regionaal en landelijke aandacht. Er zal een regionaal plan van aanpak worden gemaakt en er zal worden aangesloten bij de campagne Stop ouderenmishandeling (start 2006) en bij de landelijke publiekscampagne huiselijk geweld (start 2007).
2. Een goede aansluiting tussen het Steunpunt, het ambulante team en de hulpverlenende instellingen.
 - Dit kan zijn een inhoudelijk goede en snelle doorverwijzing, het gebruik maken van de middelen van het ambulante team, outreachende hulpverlening OGGZ, begeleidde terugkeer, groepsaanbod, aware en Eigen Kracht. Daarnaast snelle plaatsing in de hulpverlening en een op de vraag toegesneden hulpaanbod.
 - Hiaten in het hulpverleningsaanbod zullen in kaart worden gebracht en zo mogelijk zullen financiële middelen worden geworven om de hiaten op te heffen. Gedacht wordt aan: hulp voor kinderen die getuige zijn van geweld en specifieke zorgprogramma's.
3. Voldoende capaciteit en inhoudelijke kennis om de meersporen trajecten (systeemaanpak) rond huiselijk geweld uit te kunnen voeren bij de verschillende betrokken hulpverlenende organisaties.
 - Gemeenten kunnen vanuit hun financieringsrol duidelijk een vinger aan de pols houden t.a.v. de capaciteit van de instellingen die zij financieren. Zo nodig zal bij provinciale en landelijke financiering signalering van knelpunten worden aangegeven.
 - De meersporen aanpak zal binnen de instellingen verder bespreekbaar worden gemaakt en worden geborgd.
4. Instellingsbeleid (instellingsprotocol, opname in beleidsplan en jaarverslagen), een hulpverleningsaanbod en registratie rondom huiselijk geweld is opgezet door samenwerkingspartners binnen het Steunpunt
 - Opzetten van een deugdelijke registratie van huiselijk geweld.
 - Zorgen voor een instellingsprotocol binnen de instellingen.
5. Voorlichting en deskundigheidsbevordering over signalering en beleidsmatige inbedding met betrekking tot huiselijk geweld is opgezet bij werkers van kinderen en beroepsgroepen.
 - In 2007 zal een tweedaagse training worden aangeboden aan professionals als aanmelders van Eigen Kracht conferenties
 - In 2006 en 2007 zal de aandacht uitgaan naar voorlichting en training ouderenmishandeling zowel van mantelzorgers als verzorgden binnen instellingen.
 - In 2007 zal er voorlichting worden gegeven over de implementatie van de meldcode kindermishandeling in de kinderopvang en buurtnetwerken.
 - In 2008 zal nascholing voor de huisartsen worden opgezet.
6. Een sluitende keten van hulpverlening en justitieel beleid is ontwikkeld.
 - Het verkennen van de opzet van een strafrechtelijke aanpak zoals opgezet voor arrondissement Haarlem.
 - Het verkennen van het opzetten van een traject met het AMK als kindspoor.
 - Implementatie van het huisverbod zodra dit wettelijk van kracht wordt.

7. Bij een positieve evaluatie van het Advies- en Steunpunt komen tot een structurele financiering in 2008.
 - Is voorwaarde geweest van VWS en gezien het gegeven dat de middelen beschikbaar blijven bij budget vrouwenopvang is dit vooralsnog een gegeven.

5.2. Beleidsniveau

In 2008 wil het Steunpunt op beleidsniveau bereikt hebben:

8. Een beleidsplan huiselijk geweld vastgesteld door de gemeenten in de Kop van Noord-Holland.
 - Vanuit de gemeente Den Helder wordt een basisbeleidsnotitie opgesteld in overleg met de Kring Huiselijk Geweld van de gemeenten in de Kop van Noord-Holland. Elke gemeente zal vervolgens haar eigen accenten of specifiek beleid op het terrein van huiselijk geweld toevoegen.
 - Er zal goede afstemming en informatievoorziening tussen de beleidsmedewerkers welzijn, veiligheid en gezondheid met betrekking tot huiselijk geweld plaats vinden.
9. Een goed lopende overlegstructuur op het terrein van huiselijk geweld tussen de instellingen in de Kop van Noord-Holland.
 - Op dit moment functioneren regiegroep, platform hulpverlening en platform deskundigheidsbevordering, de Kring Huiselijk Geweld van de gemeenten in de Kop van Noord-Holland. Het verder maken van afspraken, signalering van knelpunten, samenwerking staat centraal. Met de borging van het thema huiselijk geweld binnen de diverse instellingen zal uitgewerkt worden.
10. Een overzicht van de aard en omvang van huiselijk geweld in de Kop van Noord-Holland per gemeente. Dit overzicht kan verkregen worden door:
 - Goede registratie aantal verzoeken bij het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld en de politie en de samenwerkende hulpinstellingen.
 - Verbetering van registratie van de diverse instellingen opdat betere monitoring van de omvang en aanpak in de Kop van Noord-Holland mogelijk wordt.
 - De gezondheidsenquête van de GGD of monitor/peiling over veiligheid, leefbaarheid, huiselijk geweld binnen de eigen gemeente.
11. Bijdrage geleverd aan de uniformiteit van Steunpunten Huiselijk Geweld . Het Steunpunt signaleert dat de verschillende Steunpunten Huiselijk Geweld in de regio NHN, de provincie en landelijk verschillend werken. Er is een grote diversiteit in de werkwijze en het aanbod. Het Steunpunt wil de komende jaren, lerend vanuit de ervaringen van andere Steunpunten, meewerken aan uniformiteit van Steunpunten Huiselijk Geweld.
 - Het Steunpunt participeert daartoe zoveel als mogelijk in de overleggen van de Stuurgroep Huiselijk Geweld NHN, projectleiders overleg NH georganiseerd door PRIMO en bijeenkomsten landelijk met Transact.

6. Financiële verantwoording 2006

Afrekening Steunpunt Huiselijk Geweld 2006

Begroting 2006		Gerealiseerd 2006	
inkomsten		Kosten	
		Specifiek	Totaal
Subsidie gemeente Den Helder	45.000		
Totaal aan inkomsten			-45.000
uitgaven			
personele kosten	30.000		29.975,60
		18.985,62	
		540,83	
		9.992,43	
		456,72	
Telefoon, e-mail en website			
Beantwoorden vragen door THD	5.000	5.000	
Deskundigheidsbevordering	2.000	0	
0900 nr.	500	1.172,76	
OPTA		10,00	
domeinnaam en e-mail adres	500	0	
website (schrijven EDCOM)	1.500	2.000,00	
website (bouwen BOON)		1.071,00	
registratie	750	0	
Publiciteit en pr			
flyers	2.000	1.892,10	
Profilering ASHG (Kampagne)	2.000	935,50	
Profilering ASHG (opening Theater)		1.232,95	
Promotie	500	249,00	
E-mail periodiek	250	178,50	
Steekproef GBC	0	32,45	
Diversen	0	1.188,81	
Totaal aan kosten			14.963,07
Nog beschikbaar			-61,33

Bijlage 1: Toelichting op de cijfers en omschrijvingen in de registratie

Politie

Incident	Alle opgestarte processen. Dit impliceert niet dat alle incidenten ook daadwerkelijk een incident (gebeurtenis van huiselijk geweld) zijn. Zitten naar verwachting dubbeltellingen in.
Aangifte	Alle zaken van huiselijk geweld waarvan aangifte is gedaan.
Aangehouden verdachte	Activiteit van een proces waarbij een persoon is aangehouden en een procesverbaal van aanhouding is opgemaakt.
Verdachten OM	Telling van het aantal verdachten dat gekoppeld is aan een verzonden dossier (procesverbaal) naar het Openbaar Ministerie.
Interpretatie cijfers	Lastig. Daling of stijging per jaar is af te lezen aan het aantal incidenten in relatie tot het aantal aangiften en verdachten doorgeleid naar OM.
Kindermishandeling	Betreft cijfers -18 jaar
Relationeel geweld	Betreft cijfers van -18 jaar tot 55+ jaar Hiervan zijn gespecificeerde cijfers beschikbaar van geweld gericht op ex partner (man), ex partner (vrouw), gericht op huisvrienden, gericht op ouders, gericht op overige familieleden, gericht op partner (man), gericht op partner (vrouw).

Slachtofferhulp

Slachtoffers geregistreerd	De cijfers betreffen slachtoffers en zaken die zijn afgesloten. De slachtoffers komen bij Slachtofferhulp binnen als geweldzaak en pas later wordt aangegeven of het huiselijk geweld gaat. Dit proces is op dit punt niet waterdicht. In 85% van de gevallen komen de slachtoffers via de politie binnen en in 15% via naderen of melden zichzelf.
----------------------------	---

Maatschappelijk werk/WMD

Korte contacten	Korte contacten zijn telefonische of face to face contacten waarbij het contact korter is als 60 minuten. Vaak is het een informatie/adviesvraag of een vraag om probleemverheldering. Het gaat om 'toekomstige' cliënten die overwegen een stap te nemen maar nog niet durven. Het gaat om een familielid of vriend/vriendin die zich vreselijk zorgen maakt en wil weten hoe hij/zij ervoor kan zorgen dat het slachtoffer toch bij de hulpverlening terecht komt.
Hulpverleningstrajecten	Cliënten die procesmatig begeleiding hebben.

Blijf van m'n Lijf Den Helder

Aantal opgenomen	Het betreft het aantal vrouwen en kinderen die opgenomen worden voor verblijf en weer uitstromen. Het zijn doorgaans vrouwen en kinderen afkomstig uit het hele land behalve de regio Kop van Noord-Holland (om veiligheidsredenen). In 2004 zijn er 80 aanmeldingen geweest en zijn 58 vrouwen en kinderen opgenomen In 2005 zijn er 41 vrouwen en kinderen opgenomen. In 2006 zijn er 78 aanmeldingen geweest en zijn 52 vrouwen en kinderen opgenomen.
------------------	--

GGD/OGGZ

Meldingen	Het gaat om daadwerkelijke meldingen van huiselijk geweld én meldingen omwille van andere problematiek waarbij er ook (een vermoeden van) huiselijk geweld is (registratie is in 2006 gestart).
-----------	---

GGD/JGZ

Registratie km	Het betreft vermoedens van kindermishandeling/huiselijk geweld. De gegevens moeten worden gerelateerd aan het aantal kinderen dat wordt gezien t.w. 2004 – 3545, 2005 – 6592 en 2006 – 9800.
----------------	--

BJZ/Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

Advies	<p>Vragen om advies over alles wat met kindermishandeling te maken heeft. Bijvoorbeeld: hoe gaat men om met de zorgen over het kind, hoe schat men een situatie in, hoe voert men een gesprek met een ouder of met het kind, hoe terecht zijn de zorgen? Men kan deze zorg geanonimiseerd voorleggen. Samen met het AMK bekijkt men wat het vervolgtraject kan zijn. Men kan meerdere malen met het AMK overleggen over hetzelfde kind.</p> <p>De verantwoordelijkheid voor de zorg over het kind blijft bij de adviesvrager. Het AMK zal nooit naar aanleiding van een advies actie ondernemen. Het AMK legt in geval van een advies dus geen gegevens vast over het gezin. Wel zal het gegeven advies op naam van de adviesvrager een korte periode bewaard worden, zodat de adviesvrager op de situatie terug kan komen</p>
Consult	<p>Soms is het nodig om meerdere gesprekken te hebben over eenzelfde situatie. Bij een consult heeft u meerdere contacten met het AMK over hetzelfde gezin of kind. De nadruk in deze gesprekken ligt op coaching.</p> <p>De verantwoordelijkheid voor de besproken situatie blijft bij de consultvrager. De consultvrager kan zelf niet anoniem blijven. Er wordt geregistreerd op naam van degene die consult vraagt.</p> <p>De namen van het kind en/of de ouders hoeven niet genoemd te worden. Er is geen registratie van persoonsgegevens,</p>
Melding	<p>Bij een melding van (een vermoeden van) kindermishandeling neemt het AMK de verantwoordelijkheid voor de behandeling van de gemelde zorg over en schakelt zonodig hulpverlening in. Ook nieuwe zorgen kunnen opnieuw gemeld worden. Een melding kan open of anoniem. Anoniem betekent dat het AMK de naam van de melder niet doorgeeft aan het gezin. Ook in het dossier wordt de informatie zo opgeschreven dat deze niet te herleiden is naar de melder. Bij het AMK is naam van de melder wel bekend, zodat je tijdens het onderzoek nog benaderd kan worden voor meer informatie.</p> <p>De voorkeur gaat uiteraard uit naar een open melding, omdat een anonieme melding veel wantrouwen oproept bij ouders. Dat kan het hulpverleningstraject bemoeilijken. Een melding betekent voor het AMK de start van een onderzoek naar de aard en de ernst van de mishandelingsituatie, naar onderliggende problemen en naar mogelijkheden voor hulpverlening. Er wordt contact gezocht met de ouders en zonodig met personen die beroepsmatig betrokken zijn bij het kind zoals huisarts, kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of consultatiebureau. Indien het onderzoek uitwijst dat de vermoedens van kindermishandeling worden bevestigd, motiveert het AMK de ouders tot hulpverlening. Het AMK verleent zelf geen hulp maar probeert samen met de ouders geschikte hulpverlening te vinden. Meldingen die ongegrond blijken te zijn worden afgesloten.</p> <p>Wanneer ouders niet bereid zijn tot vrijwillige hulpverlening en de zorgen blijven bestaan of wanneer direct gevaar dreigt voor het kind kan het AMK de Raad voor de Kinderbescherming inschakelen.</p> <p>Wanneer je een melding hebt gedaan bij het AMK word je op de hoogte gesteld van het verdere verloop. Je krijgt te horen of de melding in behandeling is genomen.</p> <p>Wanneer de melding is afgesloten, brengt het AMK je op de hoogte of ouders en kind hulp krijgen. Je krijgt geen inhoudelijke informatie van het onderzoek, tenzij je als instelling wordt ingeschakeld bij de hulpverlening.</p>

BJZ/Jeugdhulpverlening

Kindermishandeling wordt niet als zodanig geregistreerd. Op dit moment is de enige mogelijkheid de probleemomschrijving bij de aanmelding na te lopen, maar die omschrijvingen zijn zo globaal (zoals "(sociaal) gedrag, emotie en denken" of "aan lichaam gebonden functioneren" of "algemeen ontwikkelingsniveau") dat daar geen kindermishandeling van kan worden afgeleid. Er is een protocol in de maak hoe om te gaan met kindermishandeling maar de koppeling met het registratieprogramma (IJ) moet nog worden gemaakt. Mogelijk komt er een apart proces binnen IJ voor het onderdeel kindermishandeling, voor alle sectoren binnen BJZ.

Beschikbaar zijn de cijfers van de doorverwijzingen naar de Raad voor Kinderbescherming over de 2^e helft van 2006: als gevolg van een aanmelding (10), na signaal derden (9) en na ambulante hulp (1).

Parlan

Kindermishandeling is een indicatie voor plaatsing, maar dan wordt het een crisisplaatsing. Op de Centrale Toegang van Parlan weet men van 1 of 2 van dergelijke plaatsingen, maar het is moeilijk te achterhalen omdat die indicatie intussen aangepast is/zal zijn.

GGZ

De cijfers van 2004 zijn gebaseerd op de gegevens van de 400 van de 800 nieuwe cliënten. In deze cijfers is dit aantal daarom verdubbeld. Er zijn 1400 cliënten in zorg in 2004. Het betreft de registratie van seksueel misbruik. De cijfers van 2006 moeten met zeer veel terughoudendheid/voorzichtigheid worden bekeken.

De onderstaande cijfers zijn dus gebaseerd op Den Helder (Noordduyne), met als werkgebied Den Helder, Texel en Breezand. In Schagen (Geestercogge) heeft nog geen registratie plaatsgevonden (dit is overigens wel een punt van aandacht).

In 2006 zijn er in Den Helder 828 aanmeldingen geweest. Aan het intakedossier is een registratieformulier 'huiselijk en seksueel geweld' gevoegd. In 2006 zijn 317 formulieren ingevuld en ingeleverd (hiervan waren er 57 oud, d.w.z. een verouderd formulier). Alleen de 260 ingevulde nieuwe formulieren zijn in de telling meegenomen (dus ong. 31%); helaas was het overgrote deel van deze formulieren gebrekkig ingevuld, zodat ook dit weinig duidelijkheid verschaft.

Op basis van dit materiaal zijn de voorlopige conclusies: ongeveer 40% van de bij ons aangemelde cliënten hebben huiselijk geweld ervaringen, de meeste in het verleden, (in ouderlijk gezin en/of in het meer recente verleden in het zelfgevormde gezin). Actueel huiselijk geweld wordt zeer weinig gemeld. Meestal betreft het langdurende ervaringen met huiselijk geweld.

Bij huiselijk geweld is bij meer dan de helft sprake van mishandeling(ca. 60%.)

Ca. 25% van de cliënten heeft ervaringen met seksueel misbruik, hetzij binnen hetzij buiten de huiselijke kring. Een uitspraak over verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke cliënten kan niet gedaan worden omdat het aantal cliënten van wie het geslacht niet ingevuld is te groot is. Volgens deze formulieren. zijn daders meestal van het mannelijke geslacht.

Conclusie: voor zover er al cijfers beschikbaar zijn, bieden deze onvoldoende houvast voor het trekken van conclusies. Het kennisplatform huiselijk geweld heeft het verbeteren van de registratie als één van haar speerpunten in het jaarplan 2007 opgenomen. Met name worden mogelijkheden bekeken om de registratie te koppelen van het intakeformulier in het elektronische patiëntendossier (EPD).

Safehouse Texel

Er is eigenlijk geen goede registratie bijgehouden. Er is handmatig nagegaan hoeveel mensen men gehad met vragen en/of advies of naar elders verwezen (staat los van overnachten), hoeveel personen overnacht hebben en hoeveel nachten er gebruik is gemaakt van het safehouse.

Nieuw steunpunt in strijd tegen huiselijk geweld

PETRABIES@NHD.NL

DEN HELDER - Slaan, constant onredelijk hoge eisen stellen, afpersen, verwaarlozen, anderen laten lijden onder emotionele donderbuien: begrippen die allemaal thuishoren onder de noemer huiselijk geweld. Volgens landelijk onderzoek hebben grote groepen mensen ermee te maken. Het Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland, dat morgen officieel van start gaat, lijkt dan ook geen overbodige luxe.

Het Steunpunt geeft informatie en advies over huiselijk geweld aan iedereen die ermee te maken heeft. Er is een website (huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl); te schrijven zonder afbreekstreepjes) vol informatie en links, er kan worden gemaïld én er zit vanaf morgen 24 uur per etmaal een vrijwilligers-

team klaar bij de telefoon (0900 2345566, 10 cent/minuut).

„Het steunpunt is een samenwerkingsverband van meerdere bestaande instellingen, zoals bijvoorbeeld die voor de kindermishandeling. Het moet zorgen dat mensen op de goede plaats terechtkomen, maar eventueel kunnen we ook een eigen mobiel team inzetten. Dat kan bijvoorbeeld als niet precies duidelijk is wat het probleem is”, aldus projectleider Marja de Kinderen.

Ouderenmishandeling

De steunpunten zijn een initiatief van de rijksoverheid die ook het leeuwendeel van de kosten draagt. Elders in het land draaien er al een aantal, de Noordkop zit in de middenmoot. De gemeente Den Helder betaalt mee aan de voorziening, regiogemeenten dragen bij aan het be-

kostigen van het speciale voorlichtingsproject over mishandeling van de groep die ouder is dan 45 jaar.

Het meeste huiselijke geweld komt voor binnen relaties van volwassenen tot 45 jaar, waar het er vaak als een gif insluipt, aldus De Kinderen. Als landelijke onderzoekscijfers worden losgelaten op de 48.000 inwoners van de Noordkop binnen deze leeftijdsgroep dan ontdekken van hen 5280 mensen huiselijk geweld. Maar ook senioren kennen geweld van naasten. Financiële uitbuiting door (klein)kinderen bijvoorbeeld of agressie van verzorgers. Maatschappelijk werkers zullen in diverse gemeenten voorlichting geven aan beroepsgroepen die met ouderen werken. De eerste ronde vindt morgen plaats, tijdens de openingsbijeenkomst in de Helderse schouwburg.

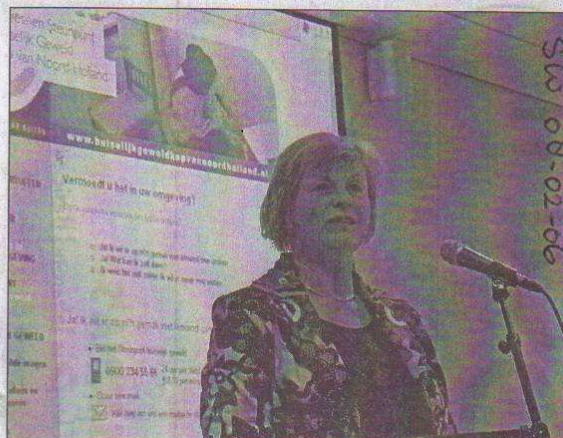
Noordhollands Dagblad Helderse Courant – 1 februari 2006

Steunpunt Huiselijk Geweld voor iedereen bereikbaar

REGIO - Het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland heeft donderdag 2 februari haar deuren geopend. De openingshandeling werd verricht door de burgemeester van Den Helder, mevrouw G. Faber, in Schouwburg De Kampanje te Den Helder.

Burgemeester Faber deed dit door het lanceren van de website www.huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl en het openstellen van de telefoon- en e-maillijn. Hiermee heeft ook de Kop van Noord-Holland een Steunpunt Huiselijk Geweld.

Huiselijk geweld komt overal voor, ook in de Kop van Noord-Holland. Of men nu in Schagen woont, in Den Helder, Anna Paulowna, of op Texel... Of je huis nu in een dorp staat, in een nieuwbouwwijk of in een gewone buurt... Of je nu 100% Nederlander bent, of dat je ouders uit een andere cultuur komen... Iedereen krijgt er op z'n tijd mee te maken. Want uit landelijke cijfers kan worden afgeleid



dat ook in de Kop van Noord-Holland bijna de helft van de inwoners zich slachtoffer van huiselijk geweld kan noemen. Het kan dus iedereen overkomen, vrouwen, mannen, kinderen, jongeren en ouderen. Huiselijk geweld is een verzamelwoord voor de verschillende soorten van geweld die zich voordoen in relaties tussen mensen en in gezinsverband. Het steunpunt roept iedereen die ermee te maken heeft op contact op te nemen met hen

en ermee naar buiten te komen!

Informatie

Het steunpunt geeft informatie en advies over huiselijk geweld aan iedereen die ermee te maken heeft. Per telefoon biedt zij een luisterend oor en zoekt samen met het slachtoffer naar mogelijkheden om het probleem op te lossen en weer een veilige (thuis)situatie te krijgen. Ook per e-mail is het steunpunt te bereiken. En op de website kunnen slachtoffers, daders en omstanders terecht voor wat ze zelf kunnen doen in hun eigen situatie. Studenten en andere belangstellenden vinden kort informatie over het thema.

Het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld is een samenwerkingsverband van de hulpverlenende instellingen in de Kop van Noord-Holland. De gemeente Den Helder heeft de trekkersrol in het kader van haar functie als centrum gemeente voor de vrouwenopvang.

Huiselijk geweld vaker naar buiten

PETRABIES@NHD.NL

DEN HELDER - Het aantal meldingen van huiselijk geweld stijgt in de Kop van Noord-Holland. Dat blijkt uit de balans die het Steunpunt Huiselijk Geweld na een halfjaar kan opmaken. In de eerste helft van dit jaar waren er bijna tweehonderd meldingen of aangiftes.

Die meldingen kwamen binnen bij het advies- en meldpunt kindermishandeling (AMK), de aangiftes bij de politie. Vorig jaar bereikten die beide instanties in totaal 366 gevallen, het jaar ervoor 283. Het steunpunt draait pas sinds begin februari dit jaar en kreeg in die tijd 48 meldingen. De GGD, het vierde en laatste orgaan waar gemeld kan worden, negen gevallen.

Aandacht

Dat er meer meldingen zijn, betekent niet dat er ook meer geweld plaatsvindt. Het is meer een gevolg van de toegenomen maatschappelijke aandacht en de bundeling van krachten in de aanpak ervan, aldus Marja de Kinderen, projectleider huiselijk geweld in de Noordkop.

Het steunpunt is vooral ook ingesteld voor derden: mensen

die in hun omgeving te maken krijgen met huiselijk geweld en niet goed weten hoe ze moeten handelen. Het blijkt in een behoefte te voorzien. Er waren met bijna vijftig mensen serieuze mailwisselingen of telefoongesprekken. Daarnaast bezochten ruim achthonderd mensen de website (www.huiselijkgeweld.nl).

Kleineren

Onder huiselijk geweld wordt niet alleen fysieke mishandeling en seksueel misbruik verstaan, maar ook psychische kwelling. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om systematisch kleineren of het steeds maar weer stellen van onmogelijke eisen.

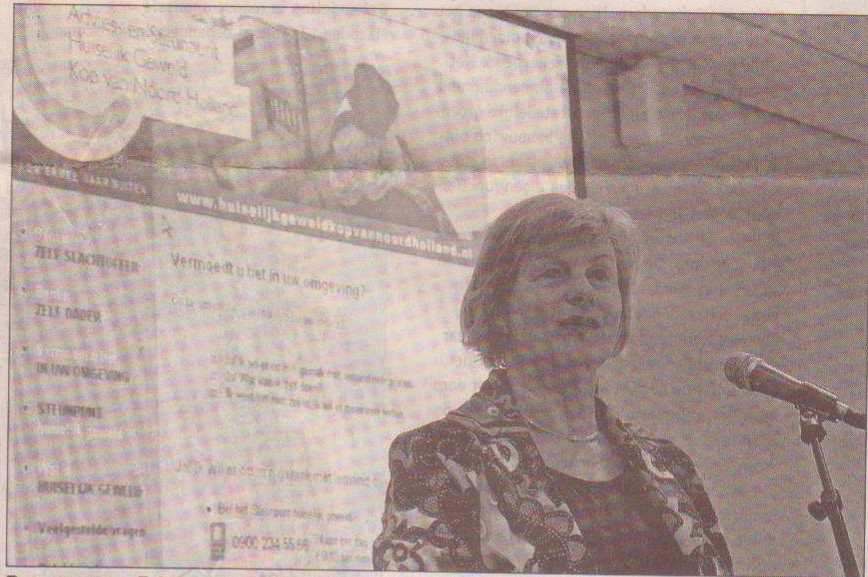
Oudere slachtoffers krijgen vaak nog te maken met financiële uitbuiting; kleinkinderen of andere familieleden die geld willen zien. In de Noordkop was nog niet zo veel aandacht voor het leed van deze groep 55-plussers. Daarom is een speciaal voorlichtingsronde opgezet, die na de vakantie verder gaat. Als de landelijke cijfers worden afgezet tegen het inwonerstal van de Noordkop gaan zeker tweeduizend ouderen in deze regio gebukt onder huiselijk geweld.

Steunpunt Huiselijk Geweld is 24 uur per dag bereikbaar

DEN HELDER - Burgemeester Faber opende vorige week het Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland. Zij deed dit in schouwburg De Kampanje met een eerste druk op de knop van de website www.huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl en het openstellen van de telefoon- en e-maillijn.

Huiselijk geweld is wijdverbreid. Er zijn cijfers die waaruit is op te maken dat bijna de helft van de inwoners in de Noordkop ooit in zijn of haar leven te maken krijgt met geweld achter de voordeur. Huiselijk geweld is een verzamelwoord voor de verschillende soorten van geweld die zich voordoen in relaties tussen mensen en in gezinsverband. Het steunpunt roept iedereen die ermee te maken heeft op contact op te nemen met hen en ermee naar buiten te komen.

Het steunpunt geeft informatie en advies over huiselijk geweld aan iedereen die ermee te maken heeft. Per telefoon biedt zij een luisterend oor en zoekt samen met het slachtoffer naar mogelijkheden om het probleem op te lossen en



Burgemeester Faber bij de ingebruikname van het Steunpunt Huiselijk geweld. (Foto: Gewest)

weer een veilige (thuis)situatie te krijgen. Ook per e-mail is het steunpunt te bereiken. En op de website kunnen slachtoffers, daders en omstanders terecht voor wat ze zelf kunnen doen in hun eigen situatie. Studenten en andere belangstellenden vinden kort

informatie over het thema.

Het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld is een samenwerkingverband van de hulpverlenende instellingen in de Kop van Noord-Holland. De gemeente Den Helder heeft de trekkersrol in het kader van haar functie als

centrumgemeente voor de vrouwenopvang.

Het telefoonnummer van het steunpunt is 0900 - 234 55 66, 24 uur per dag, 10 cent per minuut.

Steun aanpak geweld tegen oudere

VAN ONZE VERSLAGGEVER

ALKMAAR - Verschillende gemeenten in de Noordkop hebben geld beloofd om voorlichting over ouderenmishandeling mogelijk te maken.

In dit deel van de provincie Noord-Holland hebben minstens 2000 oudere mensen te ma-

ken met mishandeling. Volgens het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld, dat in februari 2006 van start ging, wordt ouderenmishandeling niet door iedereen signaleerd en daardoor blijft de nodige hulp achterwege.

De gemeenten Anna Paulowna, Harenkarspel, Den Helder, Niedorp, Schagen, Texel, Wie-

ringen, Wieringermeer en Zijpe hebben een voorlichtingstraject financieel mogelijk gemaakt. Sinds mei wordt aan meer dan 500 beroepskrachten en vrijwilligers in veel organisaties en instellingen geleerd ouderenmishandeling te signaleren en vooraf bespreekbaar te maken.

Vormen

Ouderenmishandeling kent verschillende vormen. Het kan gaan om lichamelijke en psychische mishandeling, seksueel misbruik of verwaarlozing. Ook financiële uitbuiting komt voor. Vaak hebben ouderen bij het ouder worden steeds meer zorg nodig.

Daardoor worden zij meer afhankelijk van anderen. Degenen

die mishandelen zijn veelal familieleden, hulpverlenende bureaus en mantelzorgers die de zware zorg niet meer aankunnen.

De instellingen voor welzijn van ouderen, de thuiszorg, twaalf verzorgings- en verpleeghuizen en de vrijwilligersorganisaties Humanitas, Rode Kruis en Zonnebloem doen aan het project mee.

Vier speciaal opgeleide trainers leren de beroepskrachten en vrijwilligers van deze organisaties het probleem te herkennen en de eerste stappen te zetten de mishandeling te stoppen. Het Advies- en Steunpunt verwacht dat meer ouderen en werkers na de voorlichtingscampagne de weg naar het advies- en steunpunt zullen vinden.

Bijlage 3. Samenstelling van de overleggen binnen Steunpunt

Samenstelling regiegroep huiselijk geweld:

- Mw. I. Herders (Stichting voor Welzijnszorg en Maatschappelijk Dienstverlening Kop van Noord-Holland)
- Mw. H. Oskam (gemeente Den Helder)
- Mw. Leonie (Stichting Blijf van m'n Lijf Den Helder)
- Mw. H. Veenendaal (GGD Kop van Noord-Holland, voorzitter regiegroep)
- Mw. G. Beemster (Bureau jeugdzorg Noord-Holland-Noord/AMK)
- Hr. P. van Veen (Politie Noord-Holland-Noord)
- Mw. M. de Kinderen (projectleider Steunpunt)
- Mw. T. Alvenaar (GGD Kop van Noord-Holland, verslaglegging).

Samenstelling Platform voorlichting en deskundigheidsbevordering:

- Mw. M. van Vleuten (BJZ, Sector Voorliggende Voorzieningen)
- Mw. R. Schaap (GGZ, afdeling preventie)
- Mw. G. Punter (WMD, project voorlichting ouderenmishandeling)
- Mw. A. Dijkhuis (AMK, afdeling deskundigheidsbevordering, vertrek juli 2006)
- Mw. C. Vreugdenhil (GGD, afdeling Gezondheidsbevordering Onderzoek en Beleid)
- Mw. M. de Kinderen (projectleider Steunpunt, voorzitter)
- Mw. T. Alvenaar (GGD Kop van Noord-Holland, verslaglegging).

Samenstelling Platform Hulpverlening huiselijk geweld (voorheen platform kindermishandeling):

- Mw. C. Onnouw (GGD/ jgz, voorzitter t/m juni 2006)
- Leonie (Blijf van m'n Lijf, voorzitter vanaf juli 2006)
- Hr. D. Kramer (GGZ)
- Mw. J. Kooy (Corbis, TKN)
- Mw. I. Schaafsma – Hr. J. van Leeuwen – Mw. L. Wiegant (Politie)
- Mw. J. Vonk – Mw. G. Veerman - Mw. M. Landman (BJZ, JHV - opvolgend)
- Mw. L. de Man – Mw. M. Vos (WMD – Vos zwangerschapsvervangning)
- Hr. R. Zijlstra – Mw. R. Delis (SRN, Reclassering - opvolgend)
- Mw. R. Lammers (Slachtofferhulp)
- Mw. W. Bakker – A. Keesman (Brijder, opvolgend)
- Hr. G. van Hoften - Mw. E. Polman (Triversum - opvolgend)
- Mw. T. Alvenaar (GGD Kop van Noord-Holland, verslaglegging platform).
- AMK heeft consultatiefunctie.

Betrokken instellingen bij Steunpunt:

- Gemeente Den Helder (centrum gemeenten vrouwenopvang)
- Regiogemeenten: Anna Paulowna, Harenkarspel, Niedorp, Schagen, Texel, Wieringen, Wieringenmeer, Zijpe
- GGD Kop van Noord-Holland – OGGZ en afdeling Gezondheidsbevordering, Onderzoek en Beleid
- Stichting voor Welzijnszorg en Maatschappelijke Dienstverlening (WMD)
- Stichting Blijf van m'n Lijf Den Helder (afgekort: Blijf)
- Bureau Jeugdzorg Noord-Holland-Noord – afdelingen Jeugdhulpverlening, AMK en deskundigheidsbevordering
- Politie Noord-Holland Noord
- GGZ Kop van Noord-Holland – Kennisplatform huiselijk geweld en afdeling preventie
- Bureau Slachtofferhulp Noord-Holland Noord
- Corbis/Thuiszorg Kop van Noord-Holland (TKN)
- SOS Telefonische Hulpdienst Noordwest (THD)
- Brijder Verslavingszorg regio Kop van Noord-Holland
- Stichting Triton verslavingszorg (tot medio 2006)
- Stichting Reclassering Nederland
- Safehouse Texel
- De omring
- Openbaar Ministerie Alkmaar - regio Noord-Holland Noord
- MEE regiokantoor Noordkop
- Stichting Stop Vrouwenverminking
- Parlan